

Leon van den Beucken

Technische vragen dumpafval n.a.v – t.b.v. debat afvaldump 10-2-2021

De ANTWOORDEN zijn in rood opgenomen

Het eerste deel van de vragen gaat over de baten en kosten die gepaard gaan met afval.

Er wordt gesteld ((sociale) media, dat het buitenproportioneel is dat er een verhoging van de stortingskosten middels een collegebesluit genomen 13 oktober 2020. Daarna zijn dan deze kosten weer verhoogd, middels een verhoging van de afvalstoffenheffing vastgesteld 6 november. Gesteld wordt dat de som der baten en lasten een batig saldo van > 2 milj. Oplevert (blz. 165 (afval) van de begroting.)

Het recente antwoord op de vragen van de VVD over kostendekkendheid luidde als volgt:

“De nieuwe tarieven zijn niet kostendekkend. Ongeveer 75% van de kosten van het milieustation wordt betaald uit de afvalstoffenheffing en 25% komt uit de poorttarieven bij het milieustation. De oude tarieven waren al meer dan 10 jaar ongewijzigd. Vanwege zeer grote stijgingen van de verwerkingstarieven was het wenselijk om een financieel verlies te beperken. Om deze reden zijn de tarieven in lijn gebracht met de door de milieustations van omliggende gemeenten gehanteerde tarieven.”

Als ik naar de begroting ga, dan zie ik op bladzijde 165 het volgende staatje (blz 165

Afval	Baten	Lasten X 1000 €
2021	12.730	10.469
2022	12.323	10.130
2023	12.273	10.080
2024	12.272	10.079

Bovenstaand staatje suggereert een “winst” van dik 2.000.000 € voor 2021.

Maar stukje op bladzijde 92 van diezelfde begroting kom ik het volgende tegen dat anders uitpakt:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing bedragen x € 1000 €

Lasten	10361
Overhead	728
Btw	1641
Totaal Lasten	<u>12730</u>
Overige inkomsten	2118
Heffing	10612
Totaal Baten	<u>12730</u>

Vraag 1

Wat behelst “overige inkomsten? Zijn dat volledig of deels opbrengsten van PMD, papier of zitten daar ook nog andere zaken bij?

De overige inkomsten zijn de opbrengsten uit verschillende afvalstromen zoals met name papier en plastic. Maar ook de vergoeding voor grof huisvuil en de inkomsten van de milieustraat. In principe betreffen de overige opbrengsten alle baten met uitzondering van de opbrengst afvalstoffenheffing.

Vraag 2

Is het feitelijk juist, dat de opbrengst afvalstoffenheffing ruim twee miljoen minder is (10.612.000€) dan de totale lasten?

De opbrengst afvalstoffenheffing alleen dekt inderdaad niet alle lasten die betrekking hebben op het product Afval. Echter, in de kostendekkendheidsberekening zoals opgenomen in de paragraaf lokale heffingen worden ook de overige inkomsten meegenomen ter dekking van de totale lasten. Daarmee zijn de totale lasten (12.730k) en de totale baten (12.730k) met elkaar in evenwicht.

Vraag 3

Is het feitelijk correct dat het hier dus niet gaat om een batig saldo van ruim 2.000.000 €, maar zelfs een verlies op zou leveren indien de overige inkomsten van 2.118.000er niet waren?

Ergo: inclusief overige inkomsten maximaal kostendekkend? Maar de alleen de heffingen zouden niet kostendekkend zijn?

Klopt, als er geen overige inkomsten zouden zijn, zou de begrote opbrengst afvalstoffenheffing onvoldoende zijn om alle begrote kosten te dekken.

Begroting 2021-2024, blz 92:

“Op basis van de begroting 2021 worden de inkomsten uit de afvalstoffenheffing op € 10,6 miljoen geraamd. De begrote kosten voor afvalverwerking zijn in 2021 verder gestegen ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt door kostenstijgingen voor het inzamelen van met name voor Groente- Fruit- en Tuinafval (GFT) en voor verwerken Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD). Maar ook de ouder wordende ondergrondse afvalcontainers kosten steeds meer onderhoud. De verwachte extra opbrengsten voor PMD kunnen de lagere opbrengsten van oud papier niet volledig compenseren, waardoor ook het totaal van de overige inkomsten afneemt ten opzichte van 2020. De tarieven stijgen met 9% t.o.v. 2020 en komen daarmee op € 164,53 voor een éénpersoonshuishouden en € 274,21 voor een meerpersoons huishouden.”

Vraag 4

Klopt het feitelijk dus dat er een onvermijdelijke stijging van 9% van de afvalstoffenheffing plaats heeft gevonden – waar de gemeente Venlo part noch deel aan heeft - en dat met de doorbelasting van die stijging dus nog steeds geen 100% dekkendheid bereikt is als je enkel zou uitgaan van inkomsten van de heffingen?

Enkel uitgaan van inkomsten van de heffing is helemaal niet aan de orde. Ook de overige inkomsten dienen meegenomen te worden ter dekking van de totale lasten.

In een artikel in de Limburger van 20-1-2021 wordt in een citaat aangegeven: “Het verhogen van de tarieven bij het milieustation is een ‘verkapte verhoging van de afvalstoffenheffing ” Dit terwijl de gemeente nog had beloofd dat die kosten, die inwoners afdragen via de BsGW, niet of nauwelijks zouden stijgen.”

Er wordt hier gesuggereerd dat beloofd was dat specifiek de kosten van afvalstoffenheffing niet zouden stijgen, terwijl er in de begroting juist is beloofd dat de gemeentelijke belastingen (de WOZ en de afvalstoffenheffing, rioolheffing) dus het totaal ervan niet of nauwelijks zou stijgen.

De totale kosten die bij de BsGW samengebracht worden, bestaan uit drie onderdelen: OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht. Zover ik de begroting gelezen heb, klopt bovengenoemde bewering niet: het totale kostenplaatje dat de inwoners via de BsGW voorgeschoteld krijgen, blijft gelijk.

Vraag 5

Is het feitelijk juist dat de 9%-stijging van de afvalstoffenheffing gecompenseerd wordt door een lagere OZB-component in de woonlastendruk, die ervoor zorgt dat voor onze inwoners de totale woonlasten niet of nauwelijks stijgen, zoals beloofd?

Een overweging in een (nog) niet ingediende motie gaf aan dat er een forse “verkapte” verhoging plaats heeft gevonden van de afvalstoffenheffing met 10%!

Vraag 6

Is het feitelijk correct om te stellen dat de tariefstijging voor ongesorteerd afval (milieustraat) los staat van de afvalstoffenheffing, met andere woorden hier geen deel van uit maakt, in het kader van de vervuiler betaald? En dus geen gesuggereerde “verkapte” prijsstijging?

In de berekening van de belastingdruk wordt enkel het tarief van de afvalstoffenheffing meegenomen. De tarieven van de milieustraat worden daarbij buiten beschouwing gelaten omdat die niet voor elke burger hetzelfde zijn, maar afhankelijk van de mate van gebruik. Het is een beleidskeuze om de kosten van de milieustraat gedeeltelijk te dekken uit de poortgelden en gedeeltelijk uit de afvalstoffenheffing. Het een houdt echter wel verband met het andere. Als de tarieven van de milieustraat naar boven of naar beneden worden bijgesteld, dan heeft dit een positief, respectievelijk een negatief effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

Tariefverhoging van ongescheiden grofvuil, betekent m.i. reductie van het (huidige) tekort op de exploitatie van de milieustraat (het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn).

Vraag 7

Is het correct dat zelfs het bedrag voor restafval / ongesorteerd afval van € 15 per kubieke meter bij het mileustation, dus niet eens geheel kostendekkend is?

Het is geen beleid om de kosten per afvalstroom exact kostendekkend te maken. De kostendekkendheidsberekening vindt plaats op het niveau van het totale product afval.

De kostenstijging van €4 naar €15, heeft betrekking op het storttarief van grof vuil en is dus persoonsgebonden, wordt alleen betaald als je daadwerkelijk dit grof vuil aanbiedt. Dat is het principe de vervuiler betaalt.

Als ik de veronderstelde 10% - als “verkapte” aangemerkte stijging (nota bene nog binnen het kader van kostendekkendheid) - becalculeer en uitdruk in de afvalstoffenheffing, dan kom ik tot de volgende cijfers:

Een stijging van 10% van de afvalstoffenheffing (als je even veronderstelt dat dit hier onderdeel van is) zou betekenen 10% van 274€ (afvalstoffenheffing) voor een meerpersoons huishouden, dat is € 27,40.

De werkelijke stijging bedraagt € 15 - € 4 = € 11 per kubieke meter. Dat wil dus zeggen dat een meerpersoonshuishouden € 27,40 / € 11 is circa 2,5 kuub afval moet brengen in het jaar 2021, en dan ook nog eens persé in de vorm van ongescheiden grof vuil!

Na opvraging blijkt dat in 2019 30,5 kilo grof afval per inwoner (excl. bouwafval) werd aangeboden op het mileustation. (CBS)

Vraag 8

Klopt mijn berekening / beredenering, is de genoemde 10% eigenlijk wel steekhoudend?

Het tweede deel van de vragen gaat over de relatie van tarieven met illegale afvaldump ook in relatie met de antwoorden en mogelijke oplossingen

De toename van de illegale afvaldump viel samen met de coronacrisis (eerste lockdown). Op twee manieren. De eerste verklaring is dat veel mensen hun zolder of garage op aan het ruimen gaan of aan het klussen sloegen. Dat betekent ook meer mensen zijn met een minder sociale grondhouding, die dan ineens gaan dumpen. Voorts leidde dit tot lange wachtrijen op het mileustation, doordat er maar vijf aanbieders tegelijkertijd op het terrein mogen zijn. Waardoor mensen rechtsomkeert maken en het in de natuur dumpen, of dit op voorhand al doen. De verruiming in de tweede periode liep spaak vanwege ziekteverzuim.

Vraag 9

Wat gebeurde / gebeurt er als er vlak voor sluitingstijd nog een (onverwacht) lange rij wachtenden staan. Wordt daar ergens een grens getrokken of werd er doorgewerkt totdat de rij uiteindelijk weg is?

De regel is dat mensen die voor 17.00 uur in de rij staan nog op het terrein mogen. Mensen die na 17.00 uur achter in de rij aansluiten worden geweigerd.

In de buitengebieden of in de natuur tref je ook vaak zaken aan die “homogeen” zijn, zoals enkel chemisch afval (**gratis**) of enkel asbest platen (**gratis tot 35 M2**). Maar ook bijvoorbeeld breekpuin. Dus het wordt gewoon neergesmeten, ook al is het gratis of goedkoop. Hier lijkt dus überhaupt geen parallel te trekken met tariefstijging voor grof afval. Zeker voor wat betreft drugsafval is er natuurlijk geen enkel verband.

Een interessant onderzoek [Opmerkelijk: juist veel afval gedumpt in gemeenten waar de milieustraat gratis is - Omroep Brabant](#) uit 2019.

Toch kan niet uitgesloten worden dat er enig (tijdelijk) verband kan zijn, vooral vlak na tariefstijging. Ondanks dat dit enkel voor grofvuil geldt.

Wat vaak opvalt, is dat er ook steeds vaker een “tussenvorm” van zwerfafval en massale dump plaatsvindt: Het werpen van een of twee vuilniszakken met grofvuil of restafval uit het raam. Dit zie je wat meer buiten de natuurgebieden en zelfs langs invalswegen. Dit zou misschien met maatwerk wat verminderd kunnen worden. Belangrijk is het te onderzoeken wat daar precies inzet? Zijn het zakken die niet meer in de container pasten?

Dit naar aanleiding van VVD / Inge Simons gevraagde en toegezegde monitoring, in haar recente artikel 44 vragen over dit thema.

“Wij hebben geen gegevens over het aantal afvaldumpingen in de natuur. Wel zijn wij voornemens om in overleg te treden met Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap teneinde het aantal afvaldumpingen in de natuur in kaart te brengen en de raad hieromtrent te informeren”

Vraag 10

Is het mogelijk om behalve het aantal dumpingen ook de aard van het dumpafval (grofvuil, homogeen, huisraad, chemisch/drugs) vast te monitoren?

Ja, als dumpingen in kaart worden gebracht dan kan ook de aard van het dumpafval worden genoteerd.

Afhankelijk wat in deze zakken zit, kan een van de oplossingen gelegen liggen in het aantrekkelijk, betaalbaar of gratis maken van het inleveren van een of enkele losse zakken. Dat betekent dat je de ervaringen bij andere gemeenten hiermee moet meenemen, en ook de kosten moet afwegen tegen de kosten van het ophalen en natuurlijk de maatschappelijke ergernis en schade.

Vraag 10

Wat zijn de mogelijkheden in Venlo voor kofferbakleveringen (bijvoorbeeld 2 of 3 vuilniszakken) tegen goedkoop tarief of gratis van zakken huisvuil of grofvuil aan te bieden? Wat zijn de nadelen, behalve mogelijk de financiën?

De mogelijkheid geven om zakken huisvuil of grofvuil gratis of goedkoop aan laten bieden is een politieke keuze. Een belangrijk nadeel is dat het gratis of goedkoop aan laten bieden van rest- of grofvuil bewoners niet stimuleert om afval/grondstoffen te scheiden. Het draagt dus niet bij aan het realiseren van een circulaire economie. Ook kan het zijn dat bedrijfsafval zo via particuliere huishoudens gratis of tegen een goedkoop tarief wordt ingeleverd. De Venlose inwoners gaan dan betalen voor verwerking van bedrijfsafval.

Als antwoord op vraag 8 van de vragen van de VVD geeft u aan:

“Wij verwachten dat bewoners hun afval beter gescheiden aan zullen bieden bij het milieustation. Op deze manier kunnen ze namelijk kosten besparen. Het risico op dumpingen is te allen tijde aanwezig, ongeacht de tariefstelliefstelling. Uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt”

Maar als men het gescheiden brengt of ter plekke scheidt, hoor je nog vaak terug dat men voor 1 of 2 kuub restafval moet betalen. Niet duidelijk is waar die grens ligt.

Hypothese: Er komt iemand met een aanhanger waar zich op bevindt: een halve kuub klinkers en een halve kuub chemisch afval? Duidelijk apart op de aanhanger en de aanbieder geeft aan dat hij het gescheiden wil inleveren.

Tweede hypothese: Iemand brengt 4 autobanden (zonder velg), de velgen apart en nog een halve kuub stenen? Duidelijk apart op de aanhanger en de aanbieder geeft aan dat hij het gescheiden wil inleveren.

Derde situatie: Iemand brengt 1,5 kuub restafval en nog 0,5 kuub chemisch afval. Duidelijk apart op de aanhanger en de aanbieder geeft aan dat hij het gescheiden wil inleveren.

Vierde situatie: Iemand brengt 0,5 kuub restafval en 1 kuub chemisch afval. Duidelijk apart op de aanhanger en de aanbieder geeft aan dat hij het gescheiden wil inleveren.

Vraag 11

Wat gaat er door de aanbieder betaald worden in deze gevallen?

Bij het milieustation wordt per kuub betaald en dus niet per halve kuub. Dat betekent:

Hypothese 1: Hij betaalt 1 kuub klinkers. Chemisch afval is gratis.

Hypothese 2: Hij betaalt 1 kuub stenen. De autobanden zijn gratis. De velgen (metaal) zijn gratis.

Hypothese 3: Hij betaalt 2 kuub restafval. Chemisch afval is gratis.

Hypothese 4: Hij betaalt 1 kuub restafval. Chemisch afval is gratis.

Beheerders zullen een inschatting moeten maken van volumes en soorten afval. Dat is niet altijd eenvoudig. Bij twijfel wordt het volume van de aanbieder opgemeten (LXBXH) en dit wordt met een tabel in kubieke meters omgezet. Deze methode overtuigt veel klanten over de hoeveelheid kubieke meters die ze bij zich hebben. Bij twijfel (bijvoorbeeld bij gesloten busjes) wordt het tarief in het voordeel van de bezoeker bepaald.

Vraag 12

Wordt of kan er maatwerk geleverd worden waarbij scheiden in ieder geval nog meer gestimuleerd wordt?

Door middel van communicatie kan het scheiden van afval nog meer gestimuleerd worden. Dit scheiden moet dan wel thuis gebeuren. Het is voor bewoners niet mogelijk om het afval bij het milieustation te scheiden. Hier heeft men slechte ervaringen mee.

Vraag 13

Zijn er mogelijkheden om (kostendekkend) grofvuil af te halen bij de inwoners als een extra service / maatwerk?

De mogelijkheid om grof huishoudelijk afval thuis op te laten halen bestaat al. Deze service is niet kostendekkend. De werkelijke kostprijs is bijna 100 euro per m³. Het tarief bedraagt 25 euro per m³.

De vraag luidt dus of en welk verband er is tussen illegale dump en tarieven, maatwerk en openingstijden.

Vraag 14

Is er ook een verband met de afstand tot het milieustation binnen een gemeente. En vooral ook als de afstand tot de naburige gemeente veel groter is. (Belfeld Milieustation Venlo is 14 km, terwijl Reuver 3 km is)?

Het is niet bekend of er een relatie is tussen afvaldump en de afstand tot het milieustation.

Vraag 15

Wat zijn de jaarlijkse gemeentelijke kosten van het opruimen van dumpingen (op gemeentelijke grond) en kan dat afgezet worden tegen kosten van maatwerk, verruiming openingstijden.

De jaarlijkse gemeentelijke kosten voor het opruimen van dumpingen in de natuur (op gemeentelijke grond) bedroegen in 2019 € 10.000,- en in 2020 € 200.000,- (dit betreft ook drugsafval en autobanden).

Omdat we niet weten wat 'maatwerk' inhoudt en wat verruiming openingstijden in werkuren betekent kunnen we deze zaken nu niet tegen elkaar afzetten.

Leon van den Beucken